מסורת הש"ם

ל) וגיטיו כח. מנחות ל: ועי׳ קרושין נט:], כ) [ע' תוס' מנחות ל: ד"ה ולימא], ג' וגי׳ הרח"ש קדושת חרון ויש בהן קדושת בהכ"גן, ד) ומ"ח מ"ו ה"ני הלוחות. לא ידעתי מה הן. ויש מפרשין הן העשוין לספרים שלנו שאינן לומר דהתם ר"ל כל זמן שהן מחוברין בספר חורה והכא מיירי היכא ד"ה בת הולו. ו) שבת יד. ע"ש [מסכת סופרים פ"ג הל' טו], ה) לעיל ד., ע) [פ"ג ה"י ופי"ד הי"ד], ע) [פ"ג ה"י ופי"ד הי"ד], י) [ערך במות], ל) [כ"ה במס' סופרים פי"ג ה"ח], נים מגיהין של"ל אפילו () ניש מגיהין של"ל אפילו

> תורה אור השלם 1. ואַזניך תִּשׁמִענה דַבר מַאַדְוּרֶיךְּ לַאמֹר זֶה הַדֶּרֶךְ לְכוּ בוֹ כִּי תַאֲמִינוּ וְכִי

2. וגם אני נתתי להם טוֹבִים חָקִים על יְחִיוּ וּמִשְׁפְּטִים לא יְחִיוּ בָּהֶם: יחזקאל כ כה 3. וַיְדְבֵּר משָׁה אֶת מעֲדֵי יי אל בני ישראל: ויקרא כג מד

גליון הש"ם גמ' משום דאפכי להו. גיטין כח ע"ח מנחות ל ע"ב: שם מנין ע"ב: שם מנין שמשתמשין בבת קול. ע'

מוי"ט פט"ז מ"ו דיבמות:

הגהות הב"ח עד מלות ה' ברה יש כ' תיבות ובפסוק האל תמים דרכו עד זולתי אלהינו יש אע"ג דהלכה כר' יהודה שע"ג דהככה כלי יהודה שאינו מחוייב לגולנו [קודם הברכה היינו] דלא עביד איסור להניח [את הספר] פתוח ולברך אבל אם סותמו ומברך עדיף טפי הלכך לכתחלה כו':

מוסף רש"י

י דאתרו להו משום דאפכי דהו. הלכך אם לא הזכירו אלא שם החכמים לא הוי ידעי אהייא מתרי לישני היימי ספר תורה 636

ום. מנח עני מטפחת (שבת יד.). הדרן עלך מסכת מגילה

מאיר: איכא למיטעי. ואומר תרגום כתוב בתורה ואתו למיכתב תרגום בתורה: אבל ברכות. הכל יודעין שאין ברכות כתובין בתורה:

> עשוין בגיליון: בימה. שהיו עושין בפרשת המלך כדאמרינן למלך במסכת סוטה (דף מה.): יעמידנו על התפר. כנגד התפר ששם ראוי להדקו יפה: הגולל ספר חורה. מענין לענין והוא יחיד וספר תורה מונח לו על ברכיו גוללו מבחוץ העמוד שהוא חולה לו גוללו ויגול מלד חוץ ללד פנים שאם יאחוז עמוד הפנימי ויגול ללד החוץ יתפשט החילון ויפול לחרץ: וכשהוח מהדקו. כשגמר מלגלול ובא להדקו יאחוו בפנימי ויהדק על החילון כדי שלא יכסה הכתב בזרועותיו שמלוה להראות את [הכתב אל] העם כשתהדקו במסכת סופרים ש: עשרה שקראו. שנאספו וקראו הג' או הו' כחוק היום. ולפי שחין קורין בתורה פחות מעשרה נקט י' שקראו בתורה: משתמשין בבת קול. אם בלבו להתחיל דבר ושמע קול או הין או לאו הולך אחריו ואין כאן משום ניחוש: קל גברה במסה. קול שחינו מצוי הוא ובת קול באה אליו: והוא דאמר הין הין או לאו לאו. שנכפל ב' פעמים: נעימה. כגון טעמי המקראות: **ערום**. בלא מטפחת סביב ספר תורה: ואל יגלול ספר **סורה.** בתוך המטפחת: וידבר משה חת מועדי ה' חל בני ישרחל משה (ה) תום' ד"ה גוללו וכו" תיקן להם לישראל שיהו שואלין ודורשין בענינו של יום הלכות פסח בפסח הלכות עלרת בעלרת. למה הולרך לכתוב כאן וידבר משה וכי כל המצות כולן לא אמרן משה לישראל מהו וידבר משה את מועדי ה' אל בני ישראל מלמד שהיה מדבר עמהן הלכות כל מועד ומועד בומנן להודיע חוקי האלהים ותורותיו

הדרן עלך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

שמשום דאפכי להו ת"ר פותח ורואה גולל שמשום האפכי וקבלו וקיימו שכר המצות עליהם ועל בניהם בזה ובבא:

ומברך וחוזר ופותח וקורא דברי רבי מאיר רבי יהודה אומר יפותח ורואה ומברך וקורא מאי מעמא דרבי מאיר כדעולא דאמר עולא מפני מה אמרו יהקורא בתורה לא יסייע למתורגמן כדי שלא יאמרו תרגום כתוב בתורה הכא נמי כדי שלא יאמרו ברכות כתובין בתורה ורבי יהודה תרגום איכא למיטעי ברכות ליכא למיטעי אמר רבי זירא אמר רב מתנה הלכה פותח ורואה ומברך וקורא יולימא הלכה כר' יהודה ימשום דאפכי להו אמר ר' זירא אמר רב מתנה יהלוחות והבימות אין בהן משום ייקדושה ייאמר ר' שפטיה אמר ר' יוחגן יהגולל ספר תורה צריך שיעמידנו על התפר ואמר ר׳ שפטיה א"ר יוחָנָן הגולל ספר תורה גוללו מבחוץ ואין גוללו מבפנים יוכשהוא מהדקו מהדקו מבפנים ואינו מהדקו מבחוץ ואמר ר' שפטיה א"ר יוחנן עשרה שקראו בתורה יהגדול שבהם גולל ספר תורה יהגוללו נוטל שכר כולן דאמר ר' יהושע בן לוי עשרה שקראו בתורה הגולל ספר תורה קיבל שכר כולן ®שכר כולן סלקא דעתך אלא אימא קיבל שכר כנגד כולן ואמר ר' שפטיה אמר ר' יוחנו • מנין שמשתמשין יבבת קול שנאמר יואזניך תשמענה דבר מאחריך לאמר והני מילי דשמע קל גברא במתא וקל איתתא בדברא והוא דאמר הין הין והוא דאמר לאו לאו ואמר ר' שפטיה אמר ר' יוחנן כל הקורא בלא נעימה ושונה בלא זמרה עליו הכתוב אומר יוגם אני נתתי להם חוקים לא מובים וגו' מתקיף לה אביי משום דלא ידע לבסומי קלא משפטים לא יחיו בהם קרית ביה אלא כדרב משרשיא דאמר שני תלמידי חכמים היושבים בעיר אחת ואיז נוחיז זה את זה בהלכה עליהם הכתוב אומר וגם אני נתתי להם חוקים לא מובים ומשפמים לא יחיו בהם ״אמר רבי פרנך אמר רבי

משום דאפרי להו. דרכי מאיר לדרכי יהודה ודרכי יהודה לדרכי הלוחות והבימות אין בהן משום קרושה. פירש בערוך ? גליוני ספר תורה שלמעלה ושלמטה ושל בין דף לדף וקשיא דהא פרק כל כתבי (שבת דף קטו.) תנן בהדיא דמטמאין את הידים ויש

לן היכא דגייזי אי יש בהן קדושה אי לאו ואמאי לא פשיט ליה מהכא: גוללו מכחוץ וכשהוא מהדקו מהדקו מבפנים. פר״ח דקחי חקשר מטפחת כשקושר מטפחת סביב הס"ת יהא הקשר מבפנים כלפי הכתב שאם יהיה מאחריו כשיפתח הספר תורה יהיה לריך להופכו על הכתב להתיר הקשר ואין זה דרך כבוד. נהגו לומר כשמוליאין ספר תורה הני פסוקי דרחמי תורת ה' תמימה עדות ה' נאמנה פקודי ה' ישרים מצות ה' ברה לפי שמתן שכרם בלדם ואחר כך אומר גדלו שיש בו שש תיבות כנגד ששה לעדים של נושאי הארון (שמואל ב ו) (א) ומ' תיבות יש בתורת ה' תמימה כנגד המ' יום שבהם ניתנה התורה ואח"ל פותחו למקום שירלה לקרות בו וקורא כהן (ב) ולכתחילה הוא גוללו וסותמו קודם שיברך כדי שלא יאמרו ההמון שהברכות כתובות בו אבל בדיעבד אין לחוש שהרי לא שכיחי עמי

דגייז ואכתי קשה שהרי התם מיבעיא

שיברך 0 כר׳ יהודה: גדול שבבולן גולל. לפי שהוא כבודו וגם לפי שהוא גדול שבכולן כדיי הוא ליטול שכר כנגד כולם כדאמר רבי יהושע:

הארץ כל כך עתה אבל לאחר

שקרא בו ודאי לריך לגוללו י קודם

מנין שמשתמשין בבת קול. נירושלמי (שנת פרק נמה אשה) תני כתיב לא תנחשו ולא תעוננו ואף ע"פ שאין ניחוש יש סימן: והשונה בלא זמרה. שהיו רגילין לשנות המשניות

בזמרה לפי שהיו שונין אותן על פה וע"י כך היו מכרים יותר:

בלא אותה מצוה. י״מ מלות אחיזה וקשה מאי רבותא פשיטא שאין לו שכר כיון שלא עשה המצוה כהוגן לכך פירש ריב״א בלא אותה מנוה שעשה באותה שעה שאם אחז ספר תורה ערום וקרא בו אין לו שכר מן הקריאה וכן אחזו לגוללו או להגיהו אבל אחזו במטפחת אורך ימים בימינה בשמאלה עושר וכבוד:

הדרן עלך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה נקבו ערום בלא אותה מצוה אמר רבי ינאי בריה דרבי ינאי סבא משמיה דרבי ינאי רבה 'מומב תיגלל הממפחת ואל יגלל ספר תורה: ווידבר משה

יוחנן "כל האוחז ספר תורה ערום נקבר ערום ערום סלקא דעתך אלא אימא

נקבר ערום בלא מצות כלא מצות סלקא דעתך אלא אמר אביי נקבר

את מועדי ה' אל בני ישראל מצותן שיהיו קורין אותן כל אחד ואחד בזמנו: ת"ר 🌣 משה תיקן להם לישראל שיהו שואלין ודורשין בענינו של יום הלכות פסח בפסח הלכות עצרת בעצרת הלכות חג בחג: הדרן עלך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

ייר באלפור אומר וגם אני נתתי להם חוקים, והם לא טובים זה לזה, ומשפטים לא יחיו בהם. אמר ר' יותנן האוחז ספר תורה ערום נקבר ערום, בלא אותה מצוה. אמר ר' יינגיא תיגול המשפחת ואל יגלל ספר תורה, כלומר בלא מטפחת. [פיסקא] מצוותן שיהו קורין כל אחד ואחד בזמנו. ת"ר משה תיקן לישראל שיהו שואלין ודורשין הילכות הפסח ועצרת בעצרת והחג בחג. **הדרן עלך בני העיד** סליקא מסכת מגילה, שבח לרב עלילה, ברכה ותחלה, תפארת וצחלה, ירום קרנו למעלה:

צא א מיי פי"ב מהלי מפלה הלכה ה סמג עשין יט טוש"ע א"ח סימן

עיו משפם

גר מצוה

קלט סעיף ד: צב ב מיי שם הלכה יא מוש"ע א"ח סימן

ס"ת הל' ד טוש"ע ל"ח סי קנד סעי' ז וטוש"ע י"ד סי' רפב סעיף יד: יד: צד ד מיי' פי"ב מהל'

מפלה הל' כד סמג עשין יט טוש"ע א"ח סי קמו סעיף ג: צה ה ו מיי׳ שם טוש״ע שם סעי׳ ד:

בר ז טוש"ע שם סעיף ה: צו ח מיי שם הלי יה: צח ט מיי פ"י מהלי ט מיי׳ פ״י מהל׳ ס״ת הל׳ ו טוש״ע שם סעיף א וטוש"ע י"ד סי רפב סעיף ד: צם י טוש"ע א"ח סימן

קמו סעיף ה: ק כ מיי' פי"ג חפלה הלכה חי

רבינו חננאל

ת"ר פותח ורואה, מברך וקורא, דברי ר' יהודה. והלכה כמותו. מפני מה אמרו הקורא בתורה לא יסייע לתורגמן, כדי שלא יאמרו תרגום כתוב שלא יאמוד חוגום כחוב בתורה. אמר שמואל הלוחות והבימות, פי׳ החלק של מעלה ושל מטה ושל בין הדפין של ספר תורה. אין בהן משום קדושה, ל) כלומר אם יכלה ויגנז ויחתך החלק . שבו אין בו משום קדושה. ספר (כו') [תורה צריך שיעמידנו על התפר]. פי׳ שאם יקרע יקרע בתפר. ועוד אמר הגולל ספר כו׳. פי׳ מבחוץ ספר כוי. פיי מבחרץ כלומר כשהוא מונח הספר בחיקו, 3) הכרך החיצון שם גולל מן הכרך הפנימי, שאם יגלול על הפנימי שאם יגלול על הפניכו מן החיצון יפול החיצון לארץ. וכשהוא מהדקו מחזיק החיצון ומהדק הפנימי. ואמר ר' יהושע החיים החייבון החודק הפנימי. ואמר ר' יהושע בן לוי י' שקראו בתורה, הגולל ספר תורה, כלומר המשלים, נותנין לו שכר כנגד כולם. ואמר ר׳ יוחנן מנין שמשתמשין בכת קול, שנאמר ואוזניך תשמענה דבר מאחריך וג׳. והוא דשמע קל גברא במתא וקל איתתא בדברא. במווא דקל איזנוא בו בו א, והוא דאמר הין הין או לאו לאו. ועוד אמר הקורא בלא נעמה והשונה בלא זמירה [וכו׳]. ומתמהינן . משום דלא ידע לבסומי משום דלא ידע לבסומי קלא אינון חוקים לא טובים ומשפטים ולא יחיו בהם. אלא הכי קאמר שני תלמידי חכמים היושביז . בעיר אחת ואינן נוחין